

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Borgmesterens Afdeling og Teknik og Miljø
Dato 22. december 2021

Beredskabsplan for Aarhus Kommune 2022-2025

Vedtagelse af Aarhus Kommunes overordnede beredskabsplan for de kommende fire år i henhold til Beredskabsloven.

1. Resume

Østjyllands Brandvæsen har udarbejdet en samlet beredskabsplan "Plan for fortsat drift" for Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø Kommuner.

Beredskabsplanen beskriver organisering, kompetenceforhold og aktivering af Kriseledelsen i tilfælde af større eller alvorligere hændelser, som påvirker kommunens drift i væsentligt omfang.

Det kan f.eks. være voldsomt vejr (snestorm, skybrud, oversvømmelser), drikkevandsforurening, strejke/lockout, udbrud af smitsomme sygdomme som coronavirus/COVID-19, brand, nedbrud af it-systemer, hacking, leverandørs-vigt m.v.

Formålet med planen er, at Aarhus Kommunes livsvigtige og samfundskritiske ydelser i forhold til borgerne og centrale driftsfunktioner kan opretholdes eller hurtigst muligt reetableres uanset hvilke hændelser, der indtræffer.

Med udgangspunkt i den overordnede beredskabsplan har hver magistratsafdeling udarbejdet en "Delplan for beredskab og krisestyring" samt konkrete indsatsplaner for fortsat drift af egne kritiske ydelser.

I byrådsperioden 2022-2025 vil der særligt være fokus på beredskab i forhold til cybersikkerhed, herunder imødegåelse af cyberangreb, nedbrud af kritiske it-systemer, data-sikkerhed etc.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Byrådet godkender "Plan for fortsat drift for Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø Kommune".

At 2) Byrådet tiltræder, at Kriseledelsen i Aarhus Kommune i en beredskabssituation på driftsniveau 2 eller 3 udgøres af Magistraten, Direktørgruppen, Beredskabsdirektøren for Østjyllands Brandvæsen, lederen af Krisestaben, og lederen af Krisekommunikationsteamet.

At 3) Magistraten i en beredskabssituation på driftsniveau 2 eller 3 delegerer det driftsmæssige og operative ansvar til hver deres direktør, som indgår i kommunens kriseledelse.

At 4) Byrådet giver bemyndigelse til at Kriseledelsen, i en krisesituation uden forudgående accept eller bevilling, kan træffe dispositioner uden økonomisk loft

At 5) Byrådet giver bemyndigelse til at Kriseledelsen, inden for rammerne af de kollektive aftaler, kan flytte personaleressourcer på tværs af opgaver, afdelinger, tjenestesteder, arbejdstider m.v.

3. Hvorfor fremsendes indstillingen?

I medfør af Beredskabslovens § 25 skal byrådet mindst én gang i hver valgperiode udarbejde en samlet plan for kommunens beredskab. Planen skal godkendes af Byrådet og herefter indsendes til Beredskabsstyrelsen til orientering.

Østjyllands Brandvæsen har udarbejdet en samlet beredskabsplan "Plan for fortsat drift" for Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø Kommuner (bilag 1).

Planen afløser den tidligere Beredskabsplan for Aarhus Kommune 2018-2021, som blev godkendt af Byrådet 4. april 2018.

Beredskabsplanen er udarbejdet i samarbejde med Beredskabssamordningen for Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø Kommuner og den tværmagistratslige Beredskabsgruppe i Aarhus Kommune.

Sideløbende med denne indstilling byrådsindstilling fra Sundhed og Omsorg om godkendelse af Sundhedsberedskabsplanen, som har særskilt lovgrundlag jf. sundhedslovens § 210.

4. Hvilken værdi skabes for borgere og samfund?

Plan for fortsat drift har til formål at sikre Aarhus Kommunes krisestyring og kommunens evne til at videreføre de samfundskritiske eller livsvigtige kommunale ydelser i forhold til borgerne, når trusler eller alvorlige hændelser indtræffer.

5. Hvad igangsættes?

I forlængelse af Byrådets vedtagelse af indstillingen om "Politik for fortsat drift" 2. december 2020 er identificeret de otte væsentligste risikofaktorer i forhold til sikring af kommunens drift:

- 1) Omfattende medarbejdermangel (strejke/lockout, pandemi med sygdomme/virus med hurtig eller omfattende spredning).
- 2) Nedbrud af it-systemer (servernedbrud, virus/hacking, datatab, brud på it- og datasikkerhed).
- 3) Forsyningssvigt (strømsvigt, vandforsyning, varme, affaldsindsamling).
- 4) Manglende forsyning af varer og materialer (mad, medicin, brændstof, værnemidler, hjælpemidler m.v.).
- 5) Leverandørsvigt (misligholdelse af kontrakt/aftaler, konkurs, påbud/myndighedsafgørelser).
- 6) Bygninger/lokaler kan ikke benyttes (brand-, vand- eller stormskade).
- 7) Luftforurening (større udslip af kemikalier/farlige stoffer, giftig røg).

- 8) Ekstremt vejr (storm, snestorm, orkan, skybrud, oversvømmelse, hedeølge).

Foruden disse faktorer kan kommunen og borgerne påvirkes af trusler fra personer eller grupper, som gennem vold eller skadelige handlinger har til hensigt at påvirke samfundsordenen generelt f.eks. gennem terrorhandlinger, cyberangreb o.lign.

Desuden kan der være hændelser, som håndteres nationalt (CBRN – kemiske, biologiske eller radiologiske hændelser).

Livsvigtige og samfundskritiske ydelser

På baggrund af risikobilledet har hver magistratsafdeling defineret egne livsvigtige og samfundskritiske ydelser, som skal kunne opretholdes uanset hændelse.

De kritiske ydelser i kommunen omfatter bl.a. døgninstitutioner til børn og unge, kvindekrisecenter, den sociale døgnvagt, forsorgstilbud, herberger og varmetuer, levering af mad og medicin til hjemmeboende ældre, botilbud til handicappede, misbrugs- og alkoholbehandling, udbetaling af sociale ydelser, sundhedsplejen, nødpasning i dagtilbud, og en lang række andre ydelser.

Oversigt over Aarhus Kommunes livsvigtige og samfundskritiske ydelser er vedlagt (bilag 2).

Med udgangspunkt i den overordnede beredskabsplan har hver magistratsafdeling udarbejdet en "Delplan for beredskab og krisestyring" samt konkrete indsatsplaner for fortsat drift af egne kritiske ydelser.

I byrådsperioden 2022-2025 vil der særligt være fokus på beredskab i forhold til cybersikkerhed, herunder imødegåelse af cyberangreb, virus, nedbrud af kritiske it-systemer, datasikkerhed etc.

Fælles IT vil i samarbejde med magistratsafdelingerne foretage en gennemgang og revision af beredskabsplanerne på IT-området ud fra erfaringerne fra coronakrisen og det forhøjede fokus på it-sikkerhed i forlængelse af GDPR m.v.

Kommunens informationssikkerhedschef og databeskyttelsesrådgiver (DPO) indgår i dette arbejde.

Desuden holdes i regi af den tværmagistratslige Beredskabsgruppe, sammen med Østjyllands Politi, et møde med deltagelse af PET/Center for Cybersikkerhed og øvrige relevante myndigheder på beredskabsområdet om cybersikkerhed.

Sikkerhedsplaner for bygninger

Foruden ovennævnte har Østjyllands Brandvæsen udarbejdet en skabelon for sikkerhedsplan for bygninger i Aarhus Kommune. Bygningskoordineringsgruppen sørger for, at der udarbejdes sikkerhedsplaner for de relevante bygninger i Aarhus Kommune.

6. Hvem gør det og hvordan?

Med dannelsen af Østjyllands Brandvæsen 1. januar 2016 blev det besluttet, at Østjyllands Brandvæsen er beredskabsmyndighed for Aarhus Kommune.

Østjyllands Brandvæsen er således omdrejningspunkt for kommunens arbejde med sårbarhedsanalyse, fastlæggelse af livsvigtige og samfundskritiske ydelser, beredskabsplanlægning, krisestyring og fortsat drift.

Østjyllands Brandvæsen har udarbejdet en samlet beredskabsplan "Plan for fortsat drift" for Aarhus, Skanderborg, Odder og Samsø Kommuner. Planen godkendes i hvert enkelt af de fire byråd.

I "Plan for fortsat drift" er organisering, kompetenceforhold, driftsniveauer (niveau 1, 2 eller 3), beredskabsniveauer og procedurer for aktivering af kriseledelsen er beskrevet nærmere.

I tilfælde af en større eller alvorlig trussel eller hændelse foretager Stadsdirektøren en vurdering af driftsniveau, underretter Beredskabsdirektøren for Østjyllands Brandvæsen, og sammen fastsættes endeligt driftsniveau for hændelsens håndtering.

Ved hændelser på niveau 1 (inden for egen magistratsafdeling) fastlægger den enkelte magistratsafdeling egen kriseledelse til håndtering af hændelsen.

I tilfælde af hændelser på niveau 2 (på tværs af magistratsafdelinger) eller niveau 3 (på tværs af kommunegrænser) udgøres Kriseledelsen i Aarhus Kommune af Magistraten, Direktørgruppen, Beredskabsdirektøren for Østjyllands Brandvæsen, lederen af Krisestaben i Borgmester- og Ledelsessekretariatet, og lederen af Krisekommunikationsteamet (presse- og kommunikationscheferne fra hver magistratsafdeling).

Ved større eller alvorligere hændelser som går på tværs af magistratsafdelingerne (niveau 2) eller kommunegrænser (niveau 3), delegerer Magistraten det operative driftsansvar til Kriseledelsen. Stadsdirektøren er formand for Kriseledelsen.

Borgmesteren og de enkelte rådmænd kan til enhver tid tilbagekalde delegationen af kompetence, jf. Styrelsesvedtægtens § 8.

Kriseledelsen kan beslutte at aktivere Krisekommunikationsteamet, der ledes af presse- og kommunikationschefen i BA og består af presse- og kommunikationscheferne fra alle magistratsafdelingerne.

Ved niveau 2 og 3 hændelser er Krisekommunikationsteamet altid aktiveret og al kommunikation koordineres herfra.

Koordinering med øvrige myndigheder på beredskabsområdet (Østjyllands Politi, Region Midtjylland, Styrelsen for Patientsikkerhed, Beredskabsstyrelsen, Forsvaret og Hjemmeværnet etc.) foregår i Den Lokale Beredskabsstab (LBS) for Østjyllands Politikreds.

Der er herudover etableret en tværmagistratslig Beredskabsgruppe i Aarhus Kommune med repræsentanter fra alle magistratsafdelinger og Beredskabsdirektøren for Østjyllands Brandvæsen.

Borgmester- og Ledelsessekretariatet i Borgmesterens Afdeling varetager formandskab og sekretariatsbetjening af Beredskabsgruppen.

7. Hvilke ressourcer kræves?

Der kan i krisesituationer opstå tilfælde, hvor det er nødvendigt uden unødigt ophold at kunne træffe beslutning om iværksættelse af foranstaltninger til at imødegå skader på liv, helbred, tab af ejendom m.v.

Det indstilles på baggrund heraf, at Byrådet giver bemyndigelse til, at Kriseledelsen i en krisesituation på niveau 2 eller 3 uden forudgående accept eller bevilling kan træffe dispositioner uden økonomisk loft.

Kriseledelsen har desuden inden for rammerne af de kollektive aftaler bemyndigelse til at flytte personaleressourcer på tværs af opgaver, afdelinger, tjenestesteder og arbejdstider i kommunen.

Så hurtigt som muligt – og senest ved førstkommande byrådsmøde – skal Magistraten og efterfølgende Byrådet orienteres om sådanne dispositioner.

8. Hvad er den videre proces og hvordan følges op?

Efter Byrådets godkendelse sendes indstillingen og "Plan for fortsat drift" af Østjyllands Brandvæsen til Beredskabsstyrelsen til orientering.

Beredskabsstyrelsens foreløbige udtalelse til beredskabsplanen af 14. juni 2021 er vedlagt (bilag 3).

Den overordnede beredskabsplan og magistratsafdelingernes delplaner og indsatsplaner gøres tilgængelige på kommunens intranettet, i dagsordensystemet, og i Østjyllands Brandvæsens krisestyringssystem/C3.

Byrådet og Magistraten orienteres løbende af den ansvarlige rådmand i tilfælde af kriser på niveau 1 (egen magistratsafdeling) eller af Kriseledelsen i tilfælde af større eller alvorligere hændelser på niveau 2 eller 3.

Jacob Bundsgaard

Bünyamin Simsek

/

Niels Højberg

/

Henrik Seiding

Bilag

- Bilag 1: Plan for fortsat drift for Samsø, Odder, Skanderborg og Aarhus Kommune 2022-2025.
- Bilag 2: Notat til Byrådets medlemmer med oversigt over Aarhus Kommunes livsvigtige og samfundskritiske ydelser, opdateret 2. december 2021.
- Bilag 3: Beredskabsstyrelsens udtalelse til Plan for fortsat drift af 14. juni 2021.

Tidligere beslutninger

Plan for Beredskab og Fortsat Drift 2014-2018, vedtaget i Byrådet 26. marts 2014.

Dannelse af Østjyllands Brandvæsen, vedtaget i Byrådet 17. juni 2015.

Beredskabsplan for Aarhus Kommune 2018-2021, vedtaget i Byrådet 4. april 2018.

Politik for fortsat drift for Samsø, Odder, Skanderborg og Aarhus Kommune, vedtaget i Byrådet 2. december 2020.

Sagsnummer: 19/083932-46

Antal tegn: 11.948

Sekretariat, Erhverv og Kommunikation

Sagsbehandler: Peter Marker

Tlf.: 51 57 66 89

E-post: pm@aarhus.dk